

ע"פ 4695/09/16 - ניב ויגדור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4695-09-16 ויגדור נ' מדינת ישראל

17 נובמבר 2016

לפני כבוד השופט ארז פורת
המערער
ניב ויגדור
נגד
המשיבה
מדינת ישראל
נוכחים:
ב"כ המערער - עו"ד ראפת
המערער - בעצמו
ב"כ המשיבה - עו"ד מולא

פסק דין

1. המערער משיג על החלטת הערכאה קמא, שלא לבטל את הכרעת דינו שניתנה במעמד צד אחד, בהעדרו. לחלופין הוא משיג על חומרת העונש שנגזר לו.

השתלשלות האירועים בהליך:

2. ביום 01/02/12 הוגש כנגד המערער כתב אישום בתיק פ"ל 57-02-12, בו נטען כי ביום 30/05/11 סמוך לשעה 05:10 בבוקר, הוא נהג ברכב פרטי בחדרה, שעה שרישיון הנהיגה שבידו פקע החל מינואר 1984.

עוד נטען כי באותה עת לא היה לרכב בו נהג המערער, ביטוח תקף.

3. ביום 14/06/12 קוימה הקראה בתיק אליה המערער לא התייצב, והתיק נדחה לדיון נוסף ביום 09/09/12. למחרת, ב-10/09/12 הורשע המערער בהעדרו לאחר שבית המשפט קמא שוכנע כי המערער זומן לדין ולא התייצב לדיון בעניינו.

על המערער נגזרו, בהעדרו, 40 חודשי פסילת רישיונות נהיגה בפועל, פסילת רישיונות על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪.

4. המערער עתר לביטול פסק דינו, שכאמור ניתן במעמד צד אחד, וביום 30/05/13 החליט בית המשפט קמא לבטל את פסק דינו של המערער "לאור טענת ההגנה של המבקש לפיה גם אחר נהג ברכב וכן בהעדר תגובת התביעה".

5. ביום 09/10/13 כפר המערער במיוחס לו והתיק נדחה לשמיעת ראיות. ביום שנקבע לדיון ההוכחות התייצב ב"כ המערער, טען כי אינו מצליח ליצור קשר עם המערער ועתר להשתחרר מהייצוג.

ישיבת ההוכחות נדחתה, שבית המשפט סירב לשחרר את הסנגור מהייצוג. בדיון הנדחה שוב לא התייצב המערער, כשהתביעה מסרה כי המערער מצוי בארץ ואף נציג מטעמה שוחח עם אשתו. הדיון נדחה שוב כשבית המשפט ממאן לשחרר את בא כוחו של המערער מייצוגו.

6. בדיון הנדחה שוב לא התייצב המערער. מאחר ולא היה אישור מסירת זימון בתיק, הדיון נדחה פעם נוספת.

7. ביום 22/12/14 התייצב המערער בבית המשפט, מסר כי בדעתו להחליף עורך דין וטען לחפותו. בנסיבות אלה נדחה הדיון. בישיבה הנדחית טען המערער כי בדעתו לייצג את עצמו ושב וטען לחפותו.

לפיכך נדחה התיק פעם נוספת לישיבת הוכחות ליום 16/09/15.

8. המערער לא התייצב לישיבת ההוכחות כאמור, מבלי שביקש כל דחייה, ולפיכך הורשע בהעדרו. התיק נדחה לישיבת טיעון לעונש וכן הוצא נגדו צו הבאה.

מספר ימים אחר כך פנה המערער לבית המשפט בכתב, ציין כי לא התייצב לדיון ההוכחות בשל מחלה, ועתר לקבל "יום נוסף לדין" ולביטול צו ההבאה בעניינו.

בית המשפט קמא הורה כי המערער ימציא מסמך רפואי אולם המערער לא עשה כן. כעבור מספר

ימים הובא המערער לבית המשפט והוחלט על שחרור בערבות. בשלב זה, המערער שב ופנה לביטול הרשעתו בטענה כי לא התייצב על רקע מצב רפואי והפעם צירף לבקשה מסמך מקופת חולים לפיה במועד הדיון בו הוא הורשע נבצר ממנו מלהגיע שכן "מצבו התדרדר עקב האובך".

9. בית המשפט קמא קבע דיון בבקשת המערער לביטול הרשעתו. לדיון התייצב המערער וביקש דחייה שכן עורך דינו נמצא בחו"ל. בנסיבות אלה נדחה הדיון ליום 29/02/16 **שעה 14:00**.

בתאריך הנדחה, בשעה 09:00, התקיים דיון בעניינו של המערער אליו לא התייצב. בית המשפט ציין כי היות שהמערער זומן כדיון ולא התייצב, נדחתה בקשתו לביטול ההרשעה והתיק נדחה לשיבת טיעון לעונש. שוב הוצא כנגד המערער צו הבאה.

10. עוד באותו יום פנה ב"כ המערער לבית המשפט בבקשה לביטול צו ההבאה. נטען כי שעת הדיון הוקדמה כשהמערער לא הועמד על כך וכי התייצב בשעה שנקבעה לו בבית המשפט. נטען כי הקדמת הדיון הודעה לעו"ד אסף אורון, שלא ייצג את המערער באותה עת, ולפיכך העניין לא הועבר לידיעתו.

11. בית המשפט נעתר לבקשה וביטל את צו ההבאה. בישיבה הנדחית, ביום 17/04/16, דנה הערכאה קמא בבקשת המערער לביטול הרשעתו. בית המשפט ציין בהחלטתו כי הקדמת שעת הדיון ביום 29/02/16 משעה 14:00 לשעה 09:00 הומצאה לעורך דין אסף אורון, הגם שמתיק בית המשפט עולה כי לא ייצג את המערער באותה השעה. צוין כי עו"ד אורון ייצג את המערער בתיק אחר ולפיכך אפשר שמדובר בתקלה. נוכח זאת הורה בית המשפט על ביטול החלטתו מיום 29/02/16 בדבר דחיית בקשת המערער לביטול הרשעתו. לצד זאת צוין כי מאחר שאין בפי המערער כל נימוק מדוע נמנע מלהתייצב לשיבת ההוכחות ביום 16/09/15, וכן שבבקשתו הנוכחית "לא פורטו סיכויי הגנה כלשהם", נדחתה הבקשה לביטול הרשעה והתיק נדחה פעם נוספת לשיבת טיעון לעונש.

12. אחר מתן החלטת בית המשפט כאמור, פנה המערער בבקשה נוספת לביטול הכרעת דינו, ציין כי פיטר את עורך הדין והוא ממנה את עו"ד אסף אורון לייצגו מכאן ולהבא.

ביום 16/06/16 התייצב המערער בבית משפט קמא בלוויית עו"ד אסף אורון ובאותה ישיבה שב ועתר לביטול הרשעתו. בית המשפט קמא מיאן לכך וציין כי אין בפי המערער כל טענה ממשית שמנעה את התייצבותו לשיבת ההוכחות ביום 16/09/15. הוטעם כי "המסמך הרפואי היחיד שנמצא בתיק בית המשפט, אינו מהווה אסמכתא רפואית שיש בו ממש ועניין זה הובא לתשומת ליבו של הנאשם זה מכבר". עוד צוין כי טענת ההגנה היחידה שהעלה המערער נוגעת להעדר יכולת מצידו, לעבור מכיסא הנהג ברכבו לעבר המושב האחורי במהלך הנסיעה.

צוין כי זוהי טענה כללית שלא נתמכה בטיעונים כלשהם.

להשקפת הערכאה קמא, לא מולאו בעניינו של המערער התנאים שפורטו בסעיפים 130(ח) ו-130(ט) לחסד"פ [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, בכדי לבטל את הכרעת דינו שכן אין בפיו סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לשיבת ההוכחות כאמור, וכי בשים לב לטיעוניו "המזכים" לא ייגרם עיוות דין אם הכרעת הדין תיוותר על כנה.

13. צוין כי למערער היו הזדמנויות רבות להוכיח את גרסתו והוא נמנע מכך, וכי התנהלותו מבזבזת זמן שיפוטי יקר.

לפיכך נדחתה בקשתו לביטול ההרשעה.

14. באותה ישיבה נשמעו טיעוני הצדדים לעונש: כעת עתרה התביעה כי יגזרו על המערער עונש פסילת רישיונות שלא יפחת מ-12 חודשים, מאסר שלא יפחת מ-6 חודשים וכן עונשי מאסר ופסילת רישיונות על תנאי.

בפני בית המשפט קמא הוצג עברו התעבורתי של המערער, שנטען שהוא מכביד. ב"כ המערער הביע פליאה על עתירתה העונשית של התביעה, וזאת בשל עתירתה לעונש בעניינו בישיבה מיום 09/09/12 שאז עתרה לעונש שלא כלל רכיב מאסר כלשהו בשל היעדרותו של המערער מהדיון.

צוין כי התביעה נמנעה מלבקש את דחיית הטיעון לעונש, עד שהמערער התייצב, כדי לטעון להטלת מאסר בעניינו. הסנגור אף הגיש אישור כי המערער עבר מבחן רישוי ימים ספורים לפני ביצוע העבירה אך טרם הוציא את רישיון הנהיגה בפועל, ולפיכך נטען כי תיקן את הפגם שדבק במעשים בהם הורשע ומעשה העבירה כולו הפך ל"טכני".

טענה נוספת שעלתה היא, כי חלק ניכר מהתקופה בה רישיונו של המערער פקע על פי הנטען, היה ברשותו רישיון נהיגה זר, אמריקאי, שאיפשר לו לנהוג גם בארץ כדיון.

15. בית המשפט קמא עמד על הסיכון הטמון בעבירה המיוחסת, וציין כי טענת המערער כי התגורר בעבר שנים רבות בחו"ל והיה בעל היתר לנהוג בארץ מתוקף החזקתו ברישיון נהיגה זר לא נתמכה בכל ראיה. צוין כי המערער יכול היה בנקל להימנע מביצוע העבירה "אילו היה ממתין מספר ימים עד לקבלת רישיון הנהיגה".

בנסיבות אלה נגזרו על המערער מאסר על תנאי, 48 חודשי פסילת רישיונות בפועל. עונש פסילה על תנאי שהיה תלוי ועומד נגד המערער, בן ה-5 חודשים, הופעל בחופף לעונש הפסילה שהוטל כאמור, וכן נגזרו עונשי פסילת רישיונות נהיגה על תנאי וקנס.

הטיעונים בערעור:

16. המערער סבור כי השתלשלות האירועים המתוארת הצדיקה את ביטול הרשעתו במעמד צד אחד: נטען כי המערער המציא מסמך רפואי שביסס את אי התייצבותו לשיבת ההוכחות בעניינו, ואף טען טענה עובדתית בעניין יכולתו לעבור מכיסא הנהג למושב האחורי ברכב בו נהג, טענה שראוי היה לבררה. לפיכך, עתר לביטול הרשעתו של המערער. לחילופין, עתר הסנגור להקלה בענישה, בשים לב לכך שהמערער תיקן את הפגם והוציא רישיון נהיגה תקף. נטען כי אין זה הגיוני, שבית המשפט יחמיר בענישת המערער מעבר לעונש שנגזר לו כשנדון בהעדרו ביום 09/09/12. עוד הודגש כי אכן העבירה המיוחסת למערער, הינה טכנית, שכן עבר את מבחן הרישוי לנהיגה לפני שביצע את העבירה ונהג מבלי שאחז ברישיון, הגם שהיה זכאי לו באותה העת.

עוד נטען כי נוכח היות המערער מחזיק ברישיון אמריקאי במשך השנים, יש לראותו כבעל רישיון נהיגה ולפיכך נהיגתו, גם שעה שלא החזיק ברישיון תקף, לא יצרה סיכון ממשי למשתמשים בדרך.

17. המשיבה עתרה לדחיית הערעור. נטען כי בנסיבות העניין ניתנו למערער "אינספור הזדמנויות" להוכיח את חפותו והוא לא ניצל אותן. לגופו של עניין סבורה המאשימה כי הענישה שהוטלה הולמת את הנסיבות בשים לב לעברו התעבורתי המכביד של המערער.

לפיכך עתרה לדחיית הערעור על שני רכיביו.

דין והכרעה:

18. בחינת נסיבות העניין מעלה כי לא קמה הצדקה לביטול הרשעת המערער מיום 16/09/15. המערער לא התייצב לדיון בעניינו שעה שמועד הזימון היה ידוע לו היטב ונקבע במעמדו. הוא נמנע מלבקש דחיית המשפט והמתין עד חלוף הישיבה, ורק בשלב זה, משנמצא אשם בדין פנה וביקש לבטל את הרשעתו מטעמים רפואיים.

בית המשפט קמא הורה למערער להציג תעודה רפואית ערוכה כדין, אך זה נמנע מלעשות כן.

המערער היה צריך להיזהר, קלה כבחמורה, בהתייצבות מלאה לדיונים בעניינו, שכן בעבר כבר הורשע בהעדרו והיה ער לאפשרות שכזו. חרף כך, לא התייצב כנדרש, נמנע מלבקש דחייה במועד הישיבה, ואף אחר מעשה, לא הציג תשית עובדתית כדרישת הערכאה קמא. ראוי היה כי לאחר החלטת בית המשפט קמא יתכבד המערער וימציא אישורים רפואיים על מחלתו ועל העילה הרפואית שמנעה ממנו, לעמדתו, מלצאת מביתו. משנמנע מלעשות כן, אין לומר כי הציג הסבר מניח את הדעת לאי התייצבותו. בראי זאת, צדקה הערכאה קמא שעה שמיאנה להיעתר לבקשה לביטול הרשעת המערער.

19. לעניין הענישה שהוטלה, אכן נוצר פער בלתי מידתי בין הענישה אליה עתרה המאשימה ביום 09/09/12 אל מול זו שאליה עתרה בסיום ההליך בסיומו של ההליך המשפטי, כחלוף ארבע שנים.

אין בחלוף הזמן, ואף בהתנהלותו של המערער, שהקשה על ניהול משפטו בקצב מניח את הדעת, בכדי להקנות מימד חומרה נוסף לעבירה שיוחסה לו. זאת ועוד, בפני הערכאה קמא, טרם גזירת דינו של המערער, הונחה נסיבה חדשה, המציירת את מעשהו באור מקל. הוכח כי בעת שהמערער ביצע את העבירה, כבר עבר הליכי רישוי בהצלחה ולפיכך זכאי היה לקבלת רישיון הנהיגה. נסיבה זו נוטלת את עוקצה של המסוכנות ממעשי המערער שכן בעת ביצוע העבירה היה בעל ידע לנהיגת כלי הרכב.

בנסיבות האמורות ואחר שעיינתי בפלט הרשעות התעבורה שלחובת המערער, ממנו עולה שלאחר העבירה נשוא ההליך הנדון, נרשמו לחובתו שתי עבירות נוספות דומות לזו שבפני, ומאידך גיסא עת נתתי דעתי לענישה שנגזרה באותם הליכים, שכללה עונשים מותנים או רכיב פסילת רישיונות מתון, סברתי כי יש להקל ברכיב פסילת הרישיונות שנגזר. בעניין זה, נתתי דעתי גם לעתירת התביעה בערכאה קמא ולפיכך שמהראיות עולה כי לפחות בפרקי זמן שונים מאז נטען כי פגו רישיונות הנהיגה שבידי המערער, הוא היה מורשה לנהיגה שכן בעת פגישותיו עם נציגי החוק בעבירות תעבורה נוספות, לא יוחסה לו נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. ברי כי במפגש עם גורמי אכיפה, נבדק תוקף רישיון הנהיגה שהיה באותה העת בידו.

20. בהתחשב באמור, החלטתי לקבל את הערעור במובן זה שאני מעמיד את רכיב פסילת הרישיונות בפועל על שלושה חודשים. עיון בפלט הרשעות בעניינו של המערער לא העלה כי לחובתו עונש פסילת רישיונות מותנה אין שינוי ביתר רכיבי הענישה שנגזרו.

המערער יפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט לתעבורה בחדרה, עד יום 22/11/16 שעה 10:00.

עונש הקנס שהוטל בסך 3,000 ₪ ישולם ב-3 תשלומים, חודשיים ורצופים, הראשון החל מיום 01/12/16, וכל תשלום נוסף ב-1 לחודש שלאחר מכן. כל תשלום יהיה בסך של 1,000 ₪.

ניתן והודע היום ט"ז חשוון תשע"ז, 17/11/2016 במעמד הנוכחים.

ארז פורת, שופט

הוקלדעלידיאלינהצ'רקסקי